

Aanwezig: Martin Obin, voorzitter; Koen Coupillie, burgemeester; Herlinde Rollez, Kurt Vanlerberghe, Greet Dever, Marc De Keyrel, Katleen Winne, schepenen; Marc Deprez, Mieke Vanrobaeys, Gaby Verstraete, Bert Laridon, Bieke Moerman, Inge Claeys, Jonas Debaillie, Dominique Mestdagh, Johan Desender, Thierry Hardy, Alex Marchand, Stefaan David, Mieke Goemaere, Bart Gouwy, Zoë De Hantsetters, Pablo Lowagie, Marc Riviere, Geert Mabesoone, raadsleden; Marie Herman, algemeen directeur

3. Algemeen - Deontologische code voor de gemeenteraad - Goedkeuring.
--

Bevoegdheid	• artikel 40 van het decreet van 22/12/2017 over het lokaal bestuur
Juridische grond	• artikel 39 van het decreet van 22/12/2017 over het lokaal bestuur
Verwijzingsdocumenten	• de beslissing van de gemeenteraad van 28/01/2019 houdende de vaststelling van de deontologische code van de gemeenteraad • de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 11/02/2025 houdende de principiële goedkeuring aan de deontologische code van de gemeenteraad • 01_het verslag van het overleg met de fractieleiders van 23/01/2025 • 02_het ontwerp van deontologische code met bijgehouden wijzigingen • 03_de inspiratie deontologische code van het VVSG
Feiten, context en argumentatie	• De gemeenteraad moet bij aanvang van de zittingsperiode een deontologische code opmaken voor de gemeenteraadsleden. • Politieke mandatarissen moeten sowieso reeds enkele bestaande wettelijke regels naleven, zoals de verbodsbepalingen van artikel 27 van het decreet lokaal bestuur (DLB), de bepalingen inzake onverenigbaarheden op grond van diverse wetgeving, de wetgeving op de partijfinanciering en verkiezingsuitgaven, de verplichting voor het indienen van een lijst van mandaten, ambten en beroepen alsmede een vermogensaangifte,.... • Aanvullend aan deze wettelijke regels is het passend dat de politieke mandatarissen zich engageren om bijkomend een aantal gedragsregels vast te leggen en na te leven. • Deze gedragsregels worden opgenomen in de deontologische code. • De deontologische code voor de gemeenteraadsleden is ook van toepassing op de leden van het college van burgemeester en schepenen op grond van artikel 55 van het DLB. • De deontologische code van de voorbije zittingsperiode werd besproken in het overleg met de fractieleiders op 23/01/2019. • Ten opzichte van de deontologische code van de raad vastgesteld op 28/01/2019 worden in voorliggend reglement volgende zaken aangepast: – In luik 2 ‘Bekendheid bij burgers’ wordt aangevuld dat enkel persoonlijke mailadressen aanvaard worden. Dit omwille van de GDPR-regelgeving. – In luik 3 ‘Verhouding tot burgers’ wordt toegevoegd dat bestuursdocumenten door raadsleden niet worden doorgegeven aan derden. Derden dienen een aanvraag te richten in kader van openbaarheid van bestuur via de algemeen directeur indien zij inzage in

of een afschrift van bepaalde stukken wensen te verkrijgen. Ook de toegang tot het softwarepakket wordt aangepast naar de werkelijkheid (toegang via itsme).

- In luik 5 ‘kennis van zaken’ wordt benadrukt dat ook inzake gevoerde overheidsopdrachten, vergunningen of andere informatie uit de zittingen van het college van burgemeester en schepenen geen vertrouwelijke informatie uit dossiers wordt gedeeld.
- In luik 10 ‘controle’ wordt de procedure aangepast met de oprichting van de deontologische commissie (samenstelling, werking, bevoegdheden, procedure vermoeden van schending van de deontologische code).

Stemming

Met algemene stemmen

Besluit

Artikel 1

Aan de gemeenteraad voor te stellen om zijn deontologische code vast te stellen als volgt:

DEONTOLOGISCHE CODE VAN DE GEMEENTERAADSLEDEN VAN STAD DIKSMUIDE inzake dienstverlening aan de bevolking

Inleiding

Deze deontologische code voor de gemeenteraadsleden van de stad Diksmuide is bedoeld als een gedragscode die gaat over politieke onkreukbaarheid ofwel bestuurlijke integriteit.

Bestuurlijke integriteit is de mate waarin bestuurders zich in hun contacten en hun functioneren oprecht, onkreukbaar en rechtschapen gedragen. Het gaat er daarbij om dat de bestuurder zich zo gedraagt dat hij het ambt niet in diskrediet brengt en dat hij ten opzichte van iedere burger, organisatie, instelling of bedrijf vrij blijft staan en zich zonder verplichtingen voelt. Bestuurlijke integriteit duidt op handelen in overeenstemming met geschreven en ongeschreven waarden en normen die uitdrukking geven aan begrippen als rechtschapenheid, onkreukbaarheid, zorgvuldigheid, zuiverheid van oogmerk, betrouwbaarheid, geloofwaardigheid, loyaliteit, objectiviteit en rechtvaardigheid.

Integriteit is een kwestie van mentaliteit en bewustwording. Het is daarom van belang dat bestuurders zich bewust zijn van de risico's en de belangen die zij moeten afwegen als ze voor een dilemma komen te staan. Zij zullen zich er permanent van bewust moeten zijn dat zij voor de gemeenschap werken en verantwoordelijk zijn voor de besteding van gemeenschapsgeld. De burger dient zich immers voor vele aangelegenheden tot de gemeente te wenden. De overheden verkeren daarbij vaak in een monopoliepositie. Dat stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur en aan degenen die daarin functioneren. Integriteit is daarvan een wezenlijk onderdeel.

In de bestaande wetgeving zijn reeds heel wat regels opgenomen om niet-integer gedrag tegen te gaan. De politieke mandatarissen engageren zich om de volgende bestaande wettelijke regels die deontologische plichten vastleggen ten volle te respecteren:

1. kiesheidsregels voor mandatarissen: verbodsbepalingen in het decreet over het lokaal bestuur (art. 27 DLB);

2. diverse cumulbepalingen om belangenvermenging tegen te gaan;
3. decreet van 7 mei 2004 op de partijfinanciering en verkiezingsuitgaven;
4. verplichting tot het indienen van een lijst van mandaten, ambten en beroepen alsmede een vermogensaangifte (wet van 2 mei 1995 en wet van 26 juni 2004);
5. rechten en plichten van raadsleden (art. 29 DLB, beperkt door art. 458 SW met de daaruit vloeiende discretieplicht).

Er zijn echter andere gevallen denkbaar waar, alhoewel strikt juridisch gezien geen bezwaren zijn, het optreden van mandatarissen toch vragen kan oproepen. Zowel in de gemeenteraad als tegenover de inwoners van Diksmuide kunnen de activiteiten en uitspraken van bestuurders deontologische kwesties worden.

Daarom is het nodig om aanvullend op de bestaande wettelijke regels een gedragscode voor bestuurders op te maken. Een gedragscode geeft geen regels die rechtskracht hebben, maar geeft vooral betekenis aan bestuurlijke en politieke omgangsvormen. Bestuurders zijn op de naleefbaarheid aanspreekbaar en wanneer zij zich er niet aan houden, kan dat gevolgen hebben voor hun functioneren en positie. Deze gedragscode wil een houvast geven bij concrete situaties die zich kunnen voordoen in de dagdagelijkse bestuurspraktijk. Daarbij is het goed te realiseren dat niet voor alle situaties regels kunnen worden vastgesteld en dat er altijd interpretatieruimte overblijft. Het is dan ook van belang om integriteit 'tussen de oren' te hebben.

Een gedragscode houdt ook een boodschap in naar de buitenwereld. Door voor zichzelf als politici een aantal gedragsregels op te leggen, gaat er ook een boodschap naar burgers en bedrijven: wij willen als politici niet aangesproken worden met vragen die mogelijk leiden tot niet-integer gedrag.

1. Algemeen belang

Bij de uitoefening van zijn/haar mandaat primeert voor de mandataris het algemeen belang van de stad Diksmuide boven het particuliere belang van wie dan ook de eer en waardigheid van het mandaat in het gedrang komen als een mandataris handelt in strijd met het algemeen belang van de stad Diksmuide en als hij of zij zichzelf of een ander persoonlijk voordeel wil toekennen ten koste van de stad Diksmuide. Ook buiten hun politieke activiteiten houden mandatarissen rekening met de eer en waardigheid van hun mandaat.

2. Bekendheid bij burgers

De stad Diksmuide verplicht zich om een overzicht van alle lokale mandatarissen voor de burgers te publiceren op de stedelijke website en dit overzicht actueel te houden. Het overzicht bevat namen, gegevens van de fractie waartoe elke mandataris behoort, de functies in het stadsbestuur, officiële contactadressen en persoonlijke e-mailadressen.

Aanvullend daaraan kunnen mandatarissen nog meer contactadressen opgeven, de tijden van spreekuren, telefoon- en faxnummers.

Voor wervende teksten over hun dienstverlenende activiteiten gebruiken mandatarissen hun eigen politieke communicatiemiddelen.

3. Verhouding tot burgers

Mandatarissen kunnen vrijelijk informatie van burgers krijgen en aan het stadsbestuur doorgeven, of openbare informatie van en over de stad aan burgers verstrekken. Ze kunnen de burgers doorverwijzen naar de juiste instanties bij het stadsbestuur en hen raad geven. Ze kunnen burgers helpen bij de administratieve aspecten van hun zaken. Ze kunnen ook klachten van burgers ontvangen.

Niet alle informatie is echter openbaar. Bepaalde informatie kan bij wet of andere regelgeving geheim zijn. Al dat soort informatie houden mandatarissen dan ook geheim voor iedereen die er geen kennis van mag nemen. Ook nadat hun mandaat is afgelopen.

Bestuursdocumenten worden niet door raadsleden doorgegeven aan derden. Derden dienen een aanvraag te richten in kader van openbaarheid van bestuur via de algemeen directeur indien zij inzage in of een afschrift van bepaalde stukken wensen te verkrijgen.

Zo verbinden de raadsleden zich ertoe om bij inzage van de gemeenteraadsdossiers die betrekking hebben op de besloten zitting van de gemeenteraad de nodige discretie aan de dag te leggen en deze informatie vertrouwelijk te behandelen. Voor de uitoefening van hun mandaat verkrijgen zij immers toegang tot digitale documentatie met betrekking tot de zittingen van het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad die ter beschikking wordt gesteld via het softwarepakket. Elk raadslid krijgt via itsme toegang op dit softwarepakket. Hij/zij moet dat wachtwoord geheimhouden en onder geen beding doorgeven aan derden.

Het raadslid waakt erover dat het toestel waarop deze documentatie bekeken wordt 'gelockt' achtergelaten worden. Dit om te vermijden dat derden in zijn/haar naam bepaalde handelingen kunnen uitvoeren of informatie kunnen raadplegen.

De stad Diksmuide beschikt over een aantal diensten en procedures om burgers van informatie te voorzien, burgers te helpen met indiening en behandeling van hun dossiers en klachten van burgers in ontvangst te nemen en erop te reageren. Mandatarissen verwijzen de burgers die zich tot hen wenden, naar deze diensten en procedures. Ze kunnen voorafgaand aan hun advies aan de burger, eerst zelf informatie inwinnen over de algemene gang van zaken.

4. Voorzichtig met tussenkomsten

Mandatarissen vermijden elke schijn van particuliere begunstiging.

Mandatarissen onthouden zich van tussenkomsten ten bate van particuliere belangen in individuele dossiers bij het bestuur, het gerecht of de politie. Bijgevolg wekken ze ook niet de indruk dat een goede afloop van een individueel dossier aan hun tussenkomst te danken zou zijn. Wanneer een burger daar niet om heeft gevraagd, zal het raadslid hem niet aanschrijven om hem, in plaats van of naast de officiële kennisgeving, op de hoogte te brengen van de beslissing die genomen werd in een dossier.

Tussenkomsten ten bate van sollicitanten bij stedelijke diensten of afdelingen, of ten bate van promoties van ambtenaren, zijn niet toegestaan. Mandatarissen verwijzen geïnteresseerde personen naar de juiste procedures of diensten.

5. Kennis van zaken

Mandatarissen mogen alle openbare informatie inwinnen over alle taken en bevoegdheden, alle selectiecriteria, examens en procedures en huidige en komende vacatures voor alle jobs bij het stadsbestuur. Zij mogen deze informatie vrijelijk doorgeven aan iedere geïnteresseerde.

Ook inzake gevoerde overheidsopdrachten, of vergunningen of andere informatie uit de zittingen van het college van burgemeester en schepenen wordt geen vertrouwelijke informatie uit dossiers gedeeld.

6. Houding t.o.v. elkaar: respect en beleefdheid

In bijeenkomsten tijdens vergaderingen of raden, waken de mandatarissen er over altijd beleefd te blijven. Indien men van mening verschilt respecteert men elkaars mening en probeert zijn eigen idee op een serene en beleefde manier te argumenteren. Verwijten en scheldwoorden zijn niet gepast.

7. Voorkennis

Mandatarissen kunnen bij de uitoefening van hun mandaat kennis krijgen van vertrouwelijke informatie. Die vertrouwelijke informatie kan voor anderen een grote waarde hebben. Mandatarissen verstrekken vertrouwelijke informatie - waardevol of niet - nooit aan anderen zolang het stadsbestuur die nog niet officieel openbaar heeft gemaakt.

8. Onkreukbaarheid

Mandatarissen moeten onkreukbaar zijn. Zij mogen niet uit zijn op enig persoonlijk gewin, anders dan het verwerven en in stand houden van politiek draagvlak en het vertrouwen van kiezers. Zij weigeren elke materiële of geldelijke tegenprestatie voor hun dienstbetoon en zij vragen er niet om.

Bij verkiezingen houden kandidaat-verkozenen en hun aanhang zich aan de deontologische regels. Zo is het verboden op onrechtshapen wijze volmachten voor stemmen te ronselen.

Fraude en corruptie kunnen grote schade toebrengen aan de stad Diksmuide - aan haar financiële belang, aan haar imago en aan de democratie. Mandatarissen bestrijden fraude en corruptie dan ook met alle mogelijke middelen. Als een mandataris, al dan niet via een tussenpersoon, een persoonlijke betrokkenheid of privébelang heeft bij een bepaald dossier, stelt hij of zij de burgemeester en de voorzitter van de gemeenteraad daarvan op de hoogte en bemoeit zich niet met de behandeling van dat dossier. Mandatarissen stellen zich naar elke burger en ambtenaar gelijk op, zonder onderscheid te maken naar bijvoorbeeld leeftijd, geslacht, afkomst, taal, cultuur, seksuele geaardheid, opleiding, burgerlijke staat, inkomen.

Mandatarissen onthouden zich bij hun contacten met elkaar, met burgers of ambtenaren van ongewenst seksueel gedrag.

Mandatarissen gebruiken middelen, materialen en faciliteiten die de stad hen ter beschikking stelt, alleen voor de uitoefening van hun mandaat. Ze springen hier zuinig mee om. Ze verantwoorden ook alle voor rekening van de stad Diksmuide gemaakte kosten.

9. Onafhankelijkheid en sociaal netwerk

Mandatarissen beschikken normaal over een goed netwerk dat hen ondersteunt bij de uitoefening van hun mandaat. Contacten met burgers, bedrijven, verenigingen en instellingen zijn van groot belang voor het stadsbestuur. Mandatarissen zijn geheel vrij om zich in hun netwerken te bewegen en deel te nemen aan alle sociale activiteiten naar hun keuze. Ze zijn zich er allen terdege van bewust dat het aannemen van geschenken van derden, of van uitnodigingen voor bijzondere gebeurtenissen, de schijn van partijdigheid kan wekken en zij doen er alles aan om die schijn weg te nemen of te voorkomen. Bovendien aanvaarden ze geschenken alleen onder strikte voorwaarden: ze gebeuren in het openbaar, ze vertegenwoordigen een geringe materiële waarde en ze verplichten hen tot geen enkele gunst of wederdienst.

Mandatarissen die namens de stad optreden, in enigerlei bestuurlijke functie, kunnen aan derden geschenken geven of derden voor activiteiten uitnodigen, mits hierbij elke schijn van partijdigheid belangenvermenging wordt vermeden. Mandatarissen kunnen individueel of als lid van een delegatie officiële buitenlandse werkbezoeken afleggen. Wie deze kosten ook draagt, het werkbezoek wordt altijd eerst in het college van burgemeester en schepenen besproken en goedgekeurd. De deelnemende mandatarissen brengen verslag uit van een dergelijk bezoek.

10. Controle

§1. Het behoort tot de taak van mandatarissen om toe te zien op het correcte verloop van alle procedures bij het stadsbestuur. Mandatarissen zijn alert op de objectiviteit van de procedures en op de afwezigheid van beïnvloeding.

§2. Er wordt een deontologische commissie opgericht die er op toeziet dat de deontologische code wordt nageleefd.

Samenstelling

De deontologische commissie bestaat naast de voorzitter van de gemeente- en OCMW-raad uit 7 leden en wordt samengesteld conform de bepalingen van artikel 34 van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad/OCMW-raad.

De plaatsvervanger van de voorzitter wordt aangeduid overeenkomstig artikel 7, §5, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur.

De algemeen directeur kan een personeelslid aanstellen als secretaris van de commissie. Indien de commissie dit wenst, kan ze externe deskundigen uitnodigen. Deze externe deskundigen hebben enkel een raadgevende stem.

Werking

De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op. De deontologische commissie vergadert minstens één keer per jaar.

De deontologische commissie wordt in elk geval bijeengeroepen wanneer er een vermoeden van schending van de deontologische code wordt gesignaleerd.

De voorzitter is eveneens gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens één derde van haar leden.

De oproep vermeldt de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en wordt minstens 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd, tenzij in geval van hoogdringendheid waarbij de termijn kan verkort worden naar 3 dagen.

De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar. De commissie kan enkel rechtsgeldig beslissen of beraadslagen indien de meerderheid van de leden aanwezig is en mits een meerderheid van de stemmen. Bij staking van de stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Bevoegdheid

De commissie is bevoegd voor:

1. het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door personen die door deze code gevat worden, met name:
 - de burgemeester;
 - de schepenen;
 - de (plaatsvervangend) voorzitter van de gemeenteraad;
 - de gemeenteraadsleden/OCMW-raadsleden;
 - de (plaatsvervangend) voorzitter van het Bijzonder Comité voor Sociale Dienstverlening;
 - de leden van het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienstverlening.
2. het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan. Dat kan op eigen initiatief van de commissie of minstens één keer per bestuursperiode op vraag van de raad.

Procedure vermoeden van schending van de deontologische code

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hiervan melding maken bij de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) en de voorzitter van de deontologische commissie.

Wanneer de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) en de voorzitter oordelen dat de melding ontvankelijk is, roept de voorzitter de deontologische commissie bijeen binnen de dertig dagen na de melding.

De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot en met 15 augustus. De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans om gehoord te worden. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden, doch niemand kan daartoe verplicht worden.

Na het onderzoek van de melding en het horen van de betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn.

Enkel de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn kan zich er over uitspreken of een mandataris een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie.

Als de raad beslist om af te wijken van het advies, dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden vooraleer de raad ten gronde besluit.

Indien de raad vaststelt dat deze code werd geschonden door een mandataris van de gemeente/het OCMW, kan de raad een aanmaning formuleren of een sanctie opleggen afhankelijk van de ernst van de schending.

Indien het gaat om strafbare feiten of kennelijk wangedrag of grove nalatigheid, kan de raad beslissen de zaak over te maken aan het parket, Audit Vlaanderen, respectievelijk de Vlaamse regering.

Artikel 2

Goedkeuring te verlenen om de deontologische code van de gemeenteraad van 28/01/2019 op te heffen en met ingang van 01/03/2025 te vervangen door bovenstaande deontologische code.

Gedaan in zitting ten date als boven.

Namens de gemeenteraad.

De algemeen directeur,

(get) Marie Herman

De voorzitter,

(get) Martin Obin

Voor eensluidend uittreksel, Diksmuide, 24 februari 2025.

De gemachtigde ambtenaar

Artikel 126 van de Nieuwe Gemeentewet

Marie Herman